

Α. Δ. ΣΙΔΕΡΙ

Ο

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΥΛΙΣΜΟΣ

ΤΥΠΟΙΣ

Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

ΑΘΗΝΑΙ

1925

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.γ.Δ της Κ.ε.π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ παρὸν μικρὸν βιβλίον εἶναι σειρά ἀρθρῶν, ποὺ ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν «Κομμουνιστικὴν Ἐπιθεώρησιν» τοῦ ἔτους 1922, τὸ περιοδικόν, ποὺ ἦταν τότε τὸ θεωρητικὸν ὄργανον τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Ἑργατικοῦ Κόμματος, κατὰ σύστασιν τῆς τότε Κεντρ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος. Τὰ ἀρθρα αὐτὰ τὰ προκάλεσε ὄχι βέβαια συγγραφικὴ φιλοδοξία, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη. Ἡ καθημερινὴ μας συναναστροφὴ μὲ τοὺς ἡγέτες τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἡ παρακολούθησις συζητήσεων τῶν μὲ συντρόφους τῶν καὶ ἀντιπάλους τῶν ἐπίσημους καὶ ἀνεπίσημους μᾶς ἔδειξε τὴν ἀνάγκη τῆς διαφωτισεῶς τῶν ἀπάνω σὲ βασικά σημεῖα τῆς θεωρίας καὶ τῆς πράξεως καὶ ἰδίως τῆς μανταλιτὲ τοῦ σοσιαλιστοῦ.

* Ἐκτοτε ἀρχίζε νὰ γίνεταί περσότερος λόγος γιὰ τὴν ἱστορικοῦλιστικὴν θεωρίαν, ἐπεχειρήθησαν μάλιστα καὶ ἐφαρμογαὶ αὐτῆς, ποῦ συμπτωματοκῶς καὶ ποῦ συστηματικῶς σὲ ἑλληνικὰ ἀρθρα καὶ βιβλία. Ἀλλ' ἡ γνῶσις τῆς θεωρίας ἔμεινε σχεδὸν στὸ ἴδιον σημεῖον. Καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἀνάμιξιν διανοουμένων εἰς τοιαύτας συζητήσεις ἐφάνηκε, πὼς ὄχι μόνον οἱ μορφωμέ-

νοι ἐργάτες μας, διὰ τὸν ὅποιον εἶχα γράψει τὰ ἄρθρα αὐτά, ἀλλὰ καὶ οἱ περισσότεροι διανοούμενοί μας, πὸν ἐσυζήτησαν, δημοσιογράφοι καὶ πολιτικοὶ ἀκόμη εἶχαν τίς πιὸ περίεργες ἰδέες γιὰ τὸν ἱστορικὸ ὕλισμό.

Θέλοντας νὰ ἀντιδράσω κάπως εἰς τὴν παρεξήγησιν, πὸν κατευθύνει τίς περισσότερες φορές τίς συζητήσεις αὐτὲς περὶ τοῦ ἱστορικοῦ ὕλισμοῦ, ἐδέχτηκα νὰ βγοῦν σὲ βιβλίον τὰ ἄρθρα μου ἐκεῖνα, πὸν εἶχα τότε δημοσιεύσει, κάνοντας ἀσήμαντες προσορθήκες.

Ἐάν τὸ βιβλίον τοῦτο ἔδινε κάποιαν ὠρθήσιν σὲ εὐσυνείδητη μελέτη τῆς ἱστορικοῦλιστικῆς θεωρίας καὶ τῶν σοσιαλιστικῶν ζητημάτων ἐν γένει καὶ ἔτσι συνεπῶς σὲ πιὸ καλόπιστη καὶ μὲ γνώσιν συζήτηση τῶν σοσιαλιστικῶν πραγμάτων, τοῦτο θάταν ἡ μεγαλείτερη ἱκανοποίησιν διὰ τὴν μικρὰν αὐτὴν ἐργασία.

Α. Δ. ΣΙΔΕΡΙΣ

Ἀθῆναι Μάιος 1925.